
Saksnr: 2021/1168-4
Saksbehandlar Lasse Maidstone
Dato: 09.03.2021

Til: Fylkestinget

Frå: Fylkesrådmann

Søknad om eingongstilskot til vitensenter – tilleggsinformasjon.

Samandrag

Dei to vitensentera i Vestland, VilVite og ViteMeir, søker om støtte til høvesvis fornying av infrastruktur og romløysingar og til innhaldsutvikling.

VilVite søker om samla 6 mill. kr. ViteMeir søker om 5 mill. kr med eit absolutt minimumsbehov på 3,5 mill. kr. Dette er i tillegg til de 2 mill. kr som tidlegare er løyvd til ViteMeir frå Fylkestinget i Sogn og Fjordane.

Fylkesutvalet har 02.03.2021 vedtatt å handsame søknadene i samband med disponeringa av overskotet frå 2020.

Bakgrunn

Med opninga av ViteMeir til hausten 2021 vil fylket ha to regionale vitensenter, VilVite - Bergen Vitensenter AS - i Bergen og ViteMeir - Vitensenteret i Sogn og Fjordane - i Sogndal. Fylkeskommunen er medeigar i begge sentera, og støttar begge sentera med årlege driftsmidlar¹.

Fylkestinget i Sogn og Fjordane vedtok 08.10.2019 (S&F FT 49/19) å støtte finansieringa av program for installasjonar ved ViteMeir med 2 mill. kr.

Hovudutvalet for næring handsama 25.11.2020 ein ny søknad frå ViteMeir om økonomisk støtte, blant anna til dei resterande investeringane i innhaldsutvikling (NÆRNA PS 79/2020). Hovudutvalet bestemte å utsette saka for å innhente ulike løysingsmodellar frå administrasjonen.

Fylkesutvalet handsama 02.03.2021 den oppfølgjande saka i samband med ei søknad frå VilVite til fornying av infrastruktur og romløysingar (FUV PS 45/2021). Her blei det gjort vedtak om å utsette den endelege handsaminga av søknadene om investeringsmidlar til 09.-10. mars så dette kan vurderast i samband med disponeringa av overskotet for 2020. Fylkesutvalet bad samtidig ViteMeir levere ein meir detaljert oversikt over investeringsbehova.

¹ Tidlegare Hordaland fylkeskommune har hatt avtalar med VilVite om driftstilskott sidan opninga i 2007. I perioden 2019-2021 har støttebeløpet vært 3,5 mill. kr årleg, bestående av 3 mill. kr i driftsstøtte og 500 000 kr i bruksavtale. Tidlegare Sogn og Fjordane fylkeskommune har teikna ein 3-årig rammeavtale (2021-2023) med ViteMeir som omfattar ein bruksavtale på 500 000 kr årleg. Etter vedtak i Fylkesutvalet 02.03.2020 (FUV PS 45/2021) er det i tillegg innvilga 1 mill. kr i årleg driftsstøtte til ViteMeir.

Søknader

VilVite søker om eit eingongsbeløp på samla 6 mill. kr til tre ulike prosjekt for å fornye romløyser og infrastruktur. ViteMeir søker om opptil 5 050 000 kr og minimum 3 470 000 kr til innhaldsutvikling.

VilVite

I desember 2019 vedtok styret i VilVite ein ny strategi med nye tematiske satsingar og forbedra digital formidling. I samsvar med dette skal alle vitensenteret sine tilbod og utstillingar reviderast. Dessutan krevjast nye romløyser for å handtere den store og auka mengde besøkande som i dag er over 120 000 årleg.

Innhaldet i utstillingane blir i all hovudsak finansiert med midlar frå privat næringsliv. I 2020 har VilVite til dømes mottatt 19,2 mill. kr frå private samarbeidspartnarar øyremerkt innhaldsprosjekt. Det har synt seg vanskelegare å skaffe private midlar til fornying av infrastruktur og romløyser.

VilVite inviterer difor fylkeskommunen til eit spleiselag, saman med dei andre eigarar og VilVite sjølv, for å realisere følgande:

Delprosjekt	Totalkostnad	Søknad
i. Utvida areal og ny romløyser for formidlingromma	11 000 000	2 000 000
ii. Lage ei romløyser til den kommande berekraftsutstillinga	16 241 000	2 000 000
iii. Bygge ein mesanin i utstillinga for å huse «Techloftet»	4 276 000	2 000 000
SUM	31 517 000	6 000 000

Søknadsbeløpa er berekna med utgangspunkt i fylkeskommunen sin eigardel på 19 %².

ViteMeir

Vitensenteret har annonsert 11.11.2021 som offisiell opningsdato. Romprogrammet er definert, og det er i samband med Høgskulen på Vestlandet utvikla ein masterplan for installasjonane i vitensenteret. Det er eit uløyst finansieringsbehov for innhaldet, og økonomisk støtte frå dei største eigarane er difor naudsynt for å sikre høg kvaliteten i tilbodet.

Budsjettet for alle investeringane i innhald og installasjonar er ca. 21,2 mill. kr. Dette er inklusive ei risikomargin på 10 % grunna omsyn til moglege endringar i valutakurs og prisauke. Det spesifiserte budsjettet per tema er lista opp under.

Temasone	Kostnad
Vasskraftinstallasjon	2 450 000
Hydrogen	270 000
Berekraftig reiseliv	350 000
Vandreutstilling - Prosjekt Fantasi	160 000
Byggeplassen	310 000
Transportsimulator	500 000
Skaparhage & Makerspace	800 000
Ballområdet - fysisk aktiv læring	300 000
Kroppens energi	505 000
Skog og tre	75 000
Forbruk og personleg økonomi	460 000
VR-simulator	4 100 000
Smaks- og kjemilab	2 054 368
Vær og klima	218 709
Sophus Lie-rommet (Matematikk)	800 000
Geologi	300 000

² 31 517 000 x 19 % = 5 988 230 ~ 6 000 000

Astronomi	200 000
Programmering	550 000
Småinstallasjonar	500 000
Kjøp av 9 installasjonar frå VilVite (berekraftig overtaking)	350 000
ViteMeir på hjul	548 347
Dekor	300 000
FF&E	550 000
IT	530 000
Driftsutstyr	750 000
Design	1 310 747
Risikomargin prosjekt 10%	1 924 217
Sum	21 166 388

ViteMeir opplyser at dei har sikra ca. 8 mill. kr i ekstern finansiering frå lokalt næringsliv, banker, stiftingar og fond til føremåla. I tillegg har dei to største eigarane, Sogndal kommune og Vestland fylkeskommune, tidlegare løyvd høvesvis 3 mill. kr og 2 mill. kr. Det resterande finansieringsbehovet er difor 8 241 388.

Investeringsbudsjett ViteMeir	21 166 388
Finansiert banker, stiftingar og fond	-6 250 000
Lokalt næringsliv	-1 675 000
Sogndal kommune	-3 000 000
Vestland fylkeskommune	-2 000 000
Resterande finansieringsbehov	8 241 388

I søknaden er ViteMeir sitt søknadsbeløp til Vestland fylkeskommune 5 050 000 kr med eit absolutt minimumsbehov på 3 470 000 kr.

Dei to tala er basert på to ulike berekningsmetodar som begge har utgangspunkt i fylkeskommunens sin eigardel på 33,3 %.

- 1) Søknadsbeløp basert på tidlegare støttebeløp frå Sogndal kommune, resterande finansieringsbehov og på den relative eigardelen: 3 470 000 kr³
- 2) Søknadsbeløp basert på den relative eigardelen og det totale finansieringsbehovet: 5 050 000 kr⁴

³ Søknadsbeløpet er berekna med utgangspunkt i ei restbeløp på 13 241 388 kr (totale budsjett på 21 166 388 minus støtte frå eksterne på 7 925 000).

$$\frac{\text{Støtte}_{\text{Sogndal}}}{\text{Restbeløp}} * \frac{1}{\text{eigardel}_{\text{Sogndal}}} = \frac{\text{Støtte}_{\text{VLFK}}}{\text{Restbeløp}} * \frac{1}{\text{eigardel}_{\text{VLFK}}} \quad (1)$$

$$\frac{3\,000\,000}{13\,241\,388} * \frac{1}{0,183} = \frac{\text{Støtte}_{\text{VLFK}}}{13\,241\,388} * \frac{1}{0,333} \quad (2)$$

$$1,24 = \frac{\text{Støtte}_{\text{VLFK}}}{4\,409\,382} \quad (3)$$

$$\text{Støtte}_{\text{VLFK}} = 5\,467\,634 \quad (4)$$

Det er tidlegare løyvd 2 mill. kr frå VLFK. Søknadsbeløp er difor 3 467 634, avrunda 3 470 000 kr.

⁴ Søknadsbeløpet er berekna med utgangspunkt i det totale finansieringsbehovet på 21 166 388 kr.

$$\text{Total finansieringsbehov} * \text{eigardel}_{\text{VLFK}} = \text{Støtte}_{\text{VLFK}} \quad (1)$$

$$21\,166\,388 * 0,333 = 7\,048\,407 \quad (2)$$

Det er tidlegare løyvd 2 mill. kr frå VLFK. Søknadsbeløp er difor 5 048 407, avrunda 5 050 000 kr.

Relevante vurderingskriteria

Prinsipielt bør fylkeskommunen forplikte seg til ei einsarta tildeling av støtte til dei to vitensentera, jf. målsettinga om ein god balanse i bruken av ressursar retta mot Bergensområdet og distrikta i regionen.

I berekning av årleg driftsstøtte til dei to vitensentera har administrasjonen lagt til grunn den relative forskjellen i driftsbudsjett (FUV PS45/2021). Her er VilVite tre gongar større enn ViteMeir forventast å bli. Forholdet mellom besøkstal/forventa besøkstal er òg tre (høvesvis 120 000 og 40 000 besøkande årleg).

Det kan òg vere relevant å ta høgd for forskjellen i fylkeskommunen sin eigardel i dei to vitensentera, høvesvis 19 % og 33,3 for % for VilVite og ViteMeir. Medrekna både driftsstorleik og eigardel kan ei prinsipiell fordelingsnøkkel vere 1,7.

Endeleg må det vurderast at dei to søknadsføremåla er ulike; VilVite søker om midlar til fornying og oppdatering av eksisterande løysingar, ViteMeir søker om støtte til innhaldsutvikling som er naudsynt for opninga av eit vitensenter av tilstrekkeleg høg kvalitet.

Vedlegg

- 1 ViteMeir Søknad overskotsdisponering VLFK
- 2 Søknad om investeringsmidler til fornying av VilVite

ViteMeir
Vitensenteret i Sogn og Fjordane AS
v/Erlend Fardal Lunde

Kaupanger, 01.03.2021

Vestland Fylkeskommune
v/ Jan Heggheim

SØKNAD OM OVERSKOTSMIDLAR FRÅ VESTLAND FYLKESKOMMUNE

BAKGRUNN

Vedtak i hovudutvalet for næring, sak 2021/1168-1, der punktet om eingongsstønad til ViteMeir vart utsett til og vurdert i samband med disponering av overskot for 2020. I vedtaket er det poengtert at investeringsbehova må konkretiserast slik at søknaden kan vurderast best mogleg ut frå den økonomiske heilskapen.

OM SØKJAR

ViteMeir vert eit populærvitenskapelig besøks- og opplevingsssenter med fokus på vitenskap, teknologi, ingeniørfag, naturvitenskap og matematikk. Dei besøkande skal utforska, læra og oppnå meistring gjennom oppdaging. Opplev, Oppdag, Oppnå!

Vestland fylkeskommune er største eigar med 33,3 %, medan vertskommunen Sogndal Kommune er nest største eigar med 18,3 %. Saman står Vestland fylkeskommune og Sogndal kommune for 51,6 % eigarandel. Oversikt over den resterande eigarsitsen finn de på vitemeir.no/eigarar-styret

Norsk Forskningsråd har godkjent oss som eit regionalt vitensenter og ViteMeir er bevilga midlar over statsbudsjettet 2021 gjennom Vitensenterprogrammet (Kunnskapsdep. Kapittel 226 post 71).

ViteMeir flyttar inn i det nye fylkeskommunale bygget på Kaupanger, saman med Sogndal VGS si nasjonale linje for transport og logistikk, 1. september 2021. Vitensenteret har annonsert torsdag 11. november 2021 som offisiell opningsdato.

INNHALD OG INVESTERINGSBUDSJETT

Den overordna profilen for ViteMeir er berekraft. Matte, naturvitenskap og teknologi er sentralt for å skape berekraftig utvikling i næringsliv og samfunnet elles, til dømes gjennom å skape miljøvennlege løysingar. ViteMeir ønskjer å bidra til å stimulere til gode idear for framtidens samfunn, og berekraft er også eit sentralt tema i fagfornyninga, dei nye læreplanane frå 2020.

Hovudmålgruppene våre er barnehagar, grunn- og vidaregåande skular. I tillegg vil turistar og fritidsgjestar vere ei viktig gruppe å treffe. Me forventar eit årleg besøk på minimum 40.000 personar frå første heile driftsår 2022.

Driftskostnadane vert finansiert gjennom skulebesøk, billettinntekter, sponsorinntekter, statlege midlar og driftsstøtte frå Vestland fylkeskommune. ViteMeir vurderer driftsbudsjettet for oppstartsår og første driftsår til å vere under kontroll og innafør dei rammer som krevst for å vere eit regionalt vitensenter.

Oversikt over temasoner og innhald finn de på vitemeir.no/opplev. Spesifisert budsjett per temasone er lista opp under:

TEMASONE / INNHOLD	KOSTNAD
Vasskraftinstallasjon	kr 2 450 000
Hydrogen	kr 270 000
Berekraftig reiseliv	kr 350 000
Vandretstilling - Prosjekt Fantasi	kr 160 000
Byggeplassen	kr 310 000
Transportsimulator	kr 500 000
Skaparhage & Makerspace	kr 800 000
Ballområdet - fysisk aktiv lærling	kr 300 000
Kroppens energi	kr 505 000
Skog og tre	kr 75 000
Forbruk og personleg økonomi	kr 460 000
VR-simulator	kr 4 100 000
Smaks- og kjemilab	kr 2 054 368
Vær og klima	kr 218 709
Sophus Lie-rommet (Matematikk)	kr 800 000
Geologi	kr 300 000
Astronomi	kr 200 000
Programmering	kr 550 000
Småinstallasjonar	kr 500 000
Kjøp av 9 installasjonar frå VilVite (berekraftig overtaking)	kr 350 000
ViteMeir på hjul	kr 548 347
Dekor	kr 300 000
FF&E	kr 550 000
IT	kr 530 000
Driftsutstyr	kr 750 000
Design	kr 1 310 747
Risikomargin prosjekt 10%	kr 1 924 217
TOTAL PROSJEKTRAMME	kr 21 166 388

Alle tal i tabellen er eksklusive mva.

ORGANISASJON

ViteMeir har per februar 2021 fire faste tilsette inkludert dagleg leiar og formidlingsleiar. I tillegg to prosjektmedarbeidarar i 20 % stilling, samt to 20 % stillingar finansiert av Høgskulen på Vestlandet. Me har tilsett driftsteknikar med oppstartsdato 01.06.2021.

I arbeidet med utviklinga av ViteMeir nyttar me tidlegare dagleg leiar på VilVite, Svein Anders Dahl, som konsulent.

RAMMEAVTALAR SKULAR

ViteMeir har frå hausten 2021 signert 3-årige rammeavtalar med skular og barnehagar i Sogndal kommune, Luster kommune, Årdal kommune, Aurland kommune, Lærdal kommune og Vik kommune, samt med Vestland fylkeskommune for dei vidaregåande skulane i Sogn og Fjordane.

SØKNAD OM OVERSKOTSMIDLAR

Med bakgrunn i Vestland fylkeskommune sin eigarandel på 33,3 % søker ViteMeir som kjent om eingongsbistand til investering. ViteMeir er i ein viktig og kritisk oppstartsfase der midlar frå våre største eigarar er naudsynt for å sikra at me blir eit vitensenter i toppklasse.

Investeringsbudsjett (som synt over) er per februar 2021 estimert til kr. 21.166.388 inkludert risikomargin. Då det framleis er ni månadar til opning er det risiko for at prisar og tilbod kan verta

endra med omsyn til valuta og uventa prisauke. Budsjettala våre er difor òg flytande, noko som er grunnen for at det i dette løpet med søknad til Vestland fylkeskommune har vorte nemnt ulike beløp.

Næringslivet har gjennom Sogn Næring og Kaupanger Næringsforeining ein indirekte eigarandel på 16,3 %. Direkte har næringslivet bidrege med kr. 1.675.000 i eingongsbistand til innhaldsutvikling og utstilling. Inkludert dei lokale bankane sin andel gjennom stiftingar og direkte sponsorbidrag til innhaldsutvikling og utstilling er beløpet høgare. I tillegg har næringslivet i prosjektfasen 2018 – 2020 gitt sponsorbidrag til finansiering av prosjektleiing på kr. 1.590.000. Frå 2021 er sponsorbidraget frå lokalt næringsliv estimert til å vere minimum kr. 2.500.000 årleg. ViteMeir har tett dialog med lokalt og regionalt næringsliv og er sikre på ytterlegare finansiering, men me er avhengig av at vår største eigar bidreg med ein større andel for å sikre utviklinga og støtte opp under næringslivet sin vilje til vidare finansiering.

Høgskulen på Vestlandet (HVL) har medverka tungt i den pedagogiske utviklinga av ViteMeir til og med 2020. I perioden 2021 – 2023 bidreg HVL med 0,4 årsverk til ViteMeir, totalt 705 timar årleg.

Innovasjon Norge har bidrege med totalt kr. 2.000.000 i bagatellmessig støtte i perioden 2018 – 2020. Av dette skal kr. 650.000 søkjast utbetalt i 2021, men det er ikkje inkludert i tabelloppsettet lenger ned då det ikkje automatisk kan relaterast til postar i investeringsbudsjettet.

Gåveforsterkningsordninga til kulturdepartementet har tildelt ViteMeir kr. 1.000.000, som tilsvarar forsterkning på 25 % av kr. 4.000.000 motteke frå stiftingar. ViteMeir har potensiale for tildeling av ytterlegare kr. 250.000 som vil bli sendt søknad på i første kvartal 2021. Frå retningslinjene heiter det at gåveforsterkninga skal nyttast til tiltak for å styrke mottakaren sitt arbeid i tråd med verksemda sitt kunst- og kulturfaglege formål og planer.

ViteMeir tek utgangspunkt i eit større bidrag frå våre to største eigarar, Vestland fylkeskommune og Sogndal kommune, og har lagt dette til grunn i utrekninga:

Investeringsbudsjett ViteMeir		kr 21 166 388
Finansiert banker, stiftingar og fond		kr 6 250 000
Eingongsbistand lokalt næringsliv		kr 1 675 000
Total ekstern finansiering		kr 7 925 000
Rest-beløp til finansiering eigarar		kr 13 241 388

Sogndal Kommune - 18,3% eigarskap		
Rest-andel Sogndal Kommune		kr 2 423 174
Total-andel Sogndal Kommune	0,183	kr 3 873 449
<i>Finansiert Sogndal Kommune</i>		<i>kr 3 000 000</i>

Vestland Fylkeskommune - 33,3% eigarskap		
Rest-andel VLFK * multippelfaktor 1,24	1,24	kr 5 467 634
Total andel VLFK	0,333	kr 7 048 407
<i>Tidlegare finansiert av VLFK</i>		<i>kr 2 000 000</i>
VLFK rest-andel		kr 3 467 634
VLFK total andel		kr 5 048 407

Sogndal kommune har tidlegare finansiert kr. 3.000.000, noko som mot eigarandel (18,3 %) tilsvarar multippel på 1,24 av eigarane sin restfinansiering*. Ved å leggja denne multippelen til grunn er Vestland fylkeskommune sin andel av eigarane sin restfinansiering på kr. 3.467.364.

I saksutgreiinga i fylkesutvalet 2. mars 2021 vert det i VilVite sin søknad lagt til grunn ei eigarfinansiering der Vestland fylkeskommune sin eigarandel i prosent er lik finansieringa av

totalandelen i prosent. Med den saksutgreiinga som bakgrunn, der eigar skal dekkja eit beløp av totalfinansieringa tilsvarande eigarandel, vil Vestland fylkeskommune sin andel vere kr. 5.048.407.

Justert til næraste ti tusen er ViteMeir sitt søknadsbeløp framleis **kr. 5.050.000** med eit absolutt minimumsbehov på **kr. 3.470.000**. Me inviterer med dette vår største eigar til eit spleiselag for å sikre at ViteMeir vert eit vitensenter i toppklasse til det beste for det som faktisk er framtida i gamle Sogn og Fjordane; elevane våre.

Me minner om at ViteMeir er i ein etablerarfase og at midlar er særns naudsynnte akkurat i år. Me stiller gjerne på presentasjon til Vestland fylkeskommune sine utval og til fylkestinget for å gi oppdatert status.

Med beste helsing
ViteMeir

Erlend Fardal Lunde
Dagleg leiar

+47 464 28 741
efl@vitemeir.no

**= Sogndal Kommune kr. 3.000.000 / kr. 13.241.388 = 0,2265
0,2265 / 0,183 (eigarandel) = 1,24 = multiplifaktor*

Bergen, 20.11.2020

Søknad om investeringsmidler til fornyingen av VilVite

Fornyning for aktualitet

I februar 2007 åpnet VilVite dørene. Vitensenteret var da Nord-Europas mest moderne, med en stor grad av dagsaktuelt innhold, formidlet med de nyeste teknologiske løsningene.

Senere samme år ble den første smarttelefonen (iPhone) lansert. På det tidspunkt hadde kun et mindretall nordmenn konto på Facebook. Petroleumsfag var blant de mest populære, klimakrise var det få som snakket om. Corona var en øl. Hjemmekontor ble kalt *gjemmekontor*, osv. Poenget er selvsagt: I løpet av de snart 14 årene siden vitensenteret åpnet, har det funnet sted en rekke paradigmeskift. Disse har endret publikums forventninger, ikke minst til hva et vitensenter skal være. For det vi *ikke* skal være, er et museum som ser bakover.

Styret i VilVite vedtok derfor, i desember 2019, en ny strategi hvor fornying er et hovedmål, sammen med bærekraft, og ungdom som prioritert målgruppe. Vi reviderer nå samtlige av våre tilbud, til elever så vel som familier og bedrifter. Vi tenker nytt om digital formidling, om måten vi kommuniserer med omverden, og ikke minst om kjernen i vitensenteret, *utstillingen*.

De tematiske satsningene vi legger til grunn for arbeidet er:

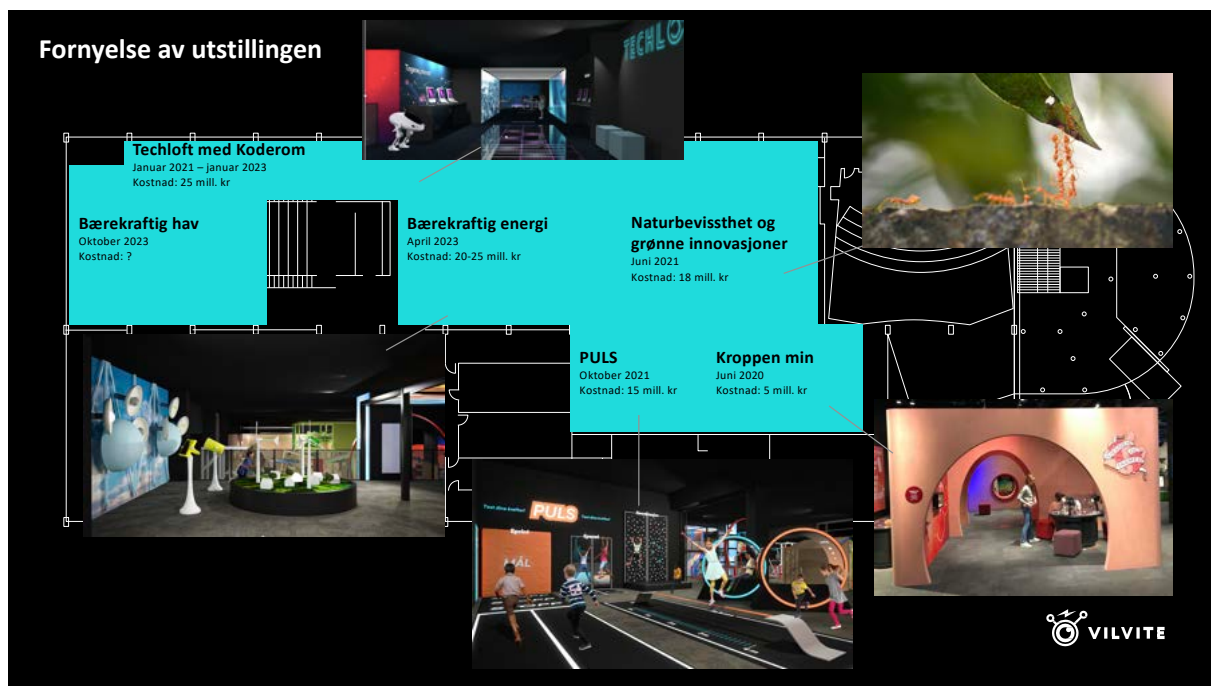
- a. Kropp og helse
- b. Kloden og klima
- c. Energi
- d. Informatikk
- e. Hav

I utstillingsrommet startet vi med «Hjernen og tarmen». Utstillingen, med siste nytt fra forskningsfronten, åpnet juni 2020, inngår i det nye «Kroppen»-området, og bidro til at juli ble en av de beste sommermånedene noensinne (koronabegrensninger til tross).

Neste prosjekt ut kaller vi «Naturbevissthet og grønne innovasjoner». VilVite fikk tidligere i år 10 millioner kroner fra Fana Sparebank for å lage en løsningsorientert bærekraftsutstilling med ungdom som primærmålgruppe. Målet er å inspirere de unge til å ta klimakloke hverdagsvalg.

Deretter ønsker vi å lede våre 120.000 årlige gjester inn i teknologiens verden. Vi anvender VilVites lekende tilnærming til komplekse tema for å utfordre gjestene til å sette seg inn i viktige og framtidrettede områder som koding, kunstig intelligens og autonome systemer. Equinor har gitt de første 3 millioner kroner til satsningen, som vi kaller *Techloftet*.

Dette er kun starten. Hele fornyingsplanen for utstillingen ser slik ut, lagt på en tegning av salen:

Spleiselag mellom private og offentlige

Innholdet i utstillingene blir i all hovedsak finansiert med midler fra privat næringsliv. I 2020 har vi mottatt hele 19,2 millioner kr fra private samarbeidspartnere. Dette i form av sponsorer, gaver og utbetalt gaveforsterkning på disse gavene, alle øremerket innholdsprosjekter.

Samtidig er det behov for å ta grep også i det *rommet*, i de arealene som skal huse 120.000 årlige fritidsgjester, skoleelever og bedriftsansatte. Her har tiden stått mer eller mindre stille siden 2007, mens behovet har endret seg vesentlig:

- Kapasiteten for de skolerettede formidlingsrommene er for lengst sprengt. Her trengs ny romløsning og utvidet areal.
- For å gi rom til en ny satsning på informasjonsteknologi, vil vi bygge en ny åpen mesanin i utstillingen. Vi kaller satsningen for *Techloftet*.
- Den kommende bærekraftsutstillingen krever en ny romløsning (lettvegger, belysning og nytt gulv) for sonen som i dag inneholder «Værpaviljongen», «Håndballmålet» mv.

Mens næringslivet legger for dagen en stor vilje til å realisere *innholdsprosjekter*, har det vist seg lang mer utfordrende å skaffe private midler til formål relatert til *infrastruktur* av typen som vi nå har behov for. Vitensenteret mottar heller ingen tilskuddsmidler som kan brukes til denne form for investeringer.

Vi vil derfor invitere Vestland fylkeskommune til et spleiselag, sammen med våre øvrige eiere og VilVite selv, for å realisere følgende:

Delprosjekt	Totalkostnad	Søker VLFK
i. Utvidet areal og ny romløsning for formidlingsrommene	11.000.000	2.000.000
ii. Lage en romløsning til den kommende bærekraftsutstillingen	16.241.000 (hele prosjektet)	2.000.000
iii. Bygge en mesanin i utstillingen for å huse Techloftet	4.276.000 (kun byggeprosjektet)	2.000.000
SUM	31.517.000	6.000.000

Søknadsbeløpet på 6 millioner kr av en total på 31,6 millioner kr er beregnet med utgangspunkt i fylkeskommunens 19 % eierandel i Bergen Vitensenter AS.

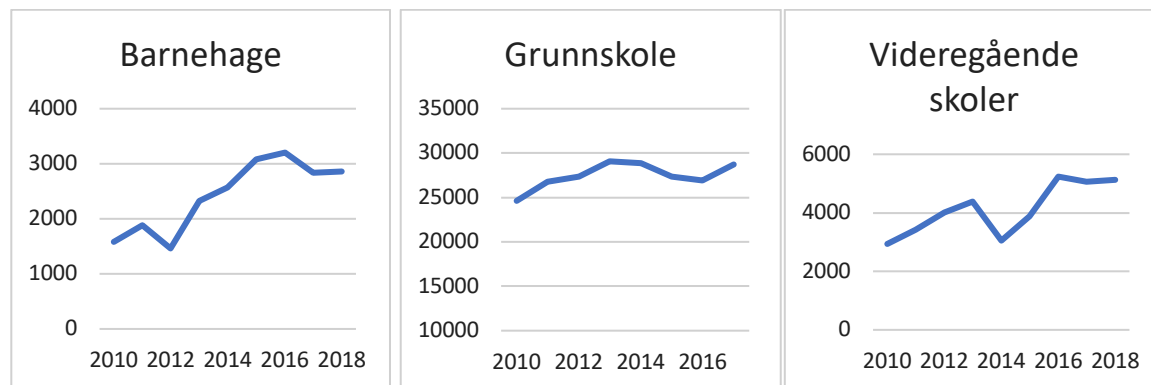
Søknadsbeløpet står dessuten i forhold til at Bergen kommune i 2007 ga vitensenteret et ombyggingslån (til inventar og annet), som siden ble ettergitt, på 6,75 millioner kr. Dette bidraget tilsvarer 8,9 millioner 2020-kr. (Kommunens eierandel er, til orientering, 29,56 %). VilVite har ikke mottatt tilsvarende bidrag fra fylkeskommunen.

Her følger en kort beskrivelse av de omtalte delprosjektene.

Prosjektbeskrivelse

i. Formidlingsrom

Etterspørselen etter VilVites pedagogiske opplegg har vokst siden starten, også de siste ti årene:

Ikke bare har elevantallet økt, men også tiden som brukes på flere av tilbudene. *Algoritmisk forståelse* er eksempel på et læringsprogram som ikke lar seg gjennomføre innen én skoletime uten at deler av elevgruppen (og kanskje endog læreren) faller av lasset. Dette programmet har derfor blitt omgjort til en dobbelttime, og bidro til at vitensenteret i 2019 leverte hele 52 millioner elevtimer (Antall timer gjennomført x antall elever). Det er et nivå som ingen så for seg da vitensenteret, og med det formidlingsrommene, i sin tid ble bygget.

Ikke bare kommer elevene i større samlet antall enn bygget var dimensjonert for. De kommer også i større grupper enn det som var opprinnelig tiltenkt. Rommene var opprinnelig bygget for gruppestørrelser på i snitt 22 elever, mens det nå er langt mer vanlig med klasser på 32 elever. For å få plass til elevene har vi som en nødløsning fjernet vegger mellom to av rommene, med den nødvendige bieffekt at det kun er rom til én klasse hvor to opprinnelig var tiltenkt.

I sum er det derfor ingen overdrivelse å si at romkapasiteten for lengst er sprengt. En utvidelse av arealet i 2016 avhjalp noe, men veksten i etterspørselen passerte den nye kapasiteten allerede etter et par år.

Som en konsekvens må vi derfor daglig skuffe lærere som ønsker å benytte seg av våre læringstilbud. Vi klarer å skaffe formidlere til de programmene de ønsker se, men har ikke rom som egner seg.

Det vi derimot har, er seks meter takhøyde, og dermed mulighet til å utvide arealet til formidlingsrommene uten at det går på bekostning av andre formål.

Gjennom det siste halvåret har pedagogene på vitensenteret, sammen med arkitektfirmaet Holon og interiørarkitektene Tønder, gjort et grundig arbeid med å kartlegge behov og planlegge løsninger som på svarer på disse på en god og kostnadseffektiv måte.

Oppsummert gir den foreslåtte nye romløsningen seks gode formidlingsrom, til fem samtidige klasser og én barnehagegruppe, mot dagens romløsning for to fulle skoleklasser og én barnehagegruppe.

Det er videre tegnet inn toaletter i tilknytning til formidlingsrommene. Dermed slipper elever og lærere å bevege seg ut gjennom utstillingen og portene for å bruke fellestolettene (som deles med byggets øvrige leietakere, UiBs studenter mv.).

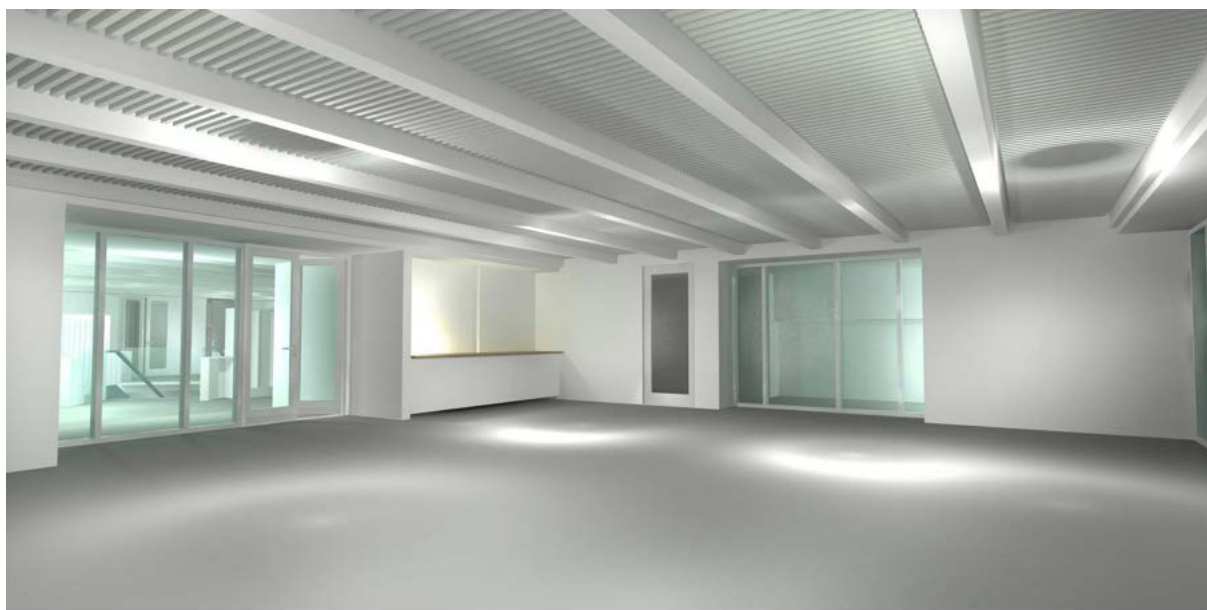
Det er videre tegnet inn en rullestol- og vareheis. Per nå må rullestolbrukere tilkalle hjelp fra vitensenterets ansatte for å bruke trappeheisen til formidlingsrommene i 2. etg. Med en ny heis vil de være selvhjulpne. Den vil også forenkle transporten av kjemikalietanker og andre tunge løft mellom etasjene.

VilVite - Prinsippillustrasjon - 15.09.2020
Inngang til ny trapp og heis

VilVite - Prinsippillustrasjon - 28.08.2020
Inngang til Lab 1.03 - gang foran toaletter

VilVite - Prinsippillustrasjon - 28.08.2020
Lab 2.04

For å holde kostnadene på et minimumsnivå har vi tenkt svært nøkternt om både arealbruk, materialbruk i rommene og ikke minst, ustrakt gjenbruk av møbler og annet utstyr.

Budsjettet kan etter dette oppsummeres slik:

Kostnadsart	Beløp
Byggekostnad	8 880 631
Prosjektering og prosjektadm.	710 450
Interiør	2 000 000
Reserver/uforutsette	444 032
SUM	12 035 113

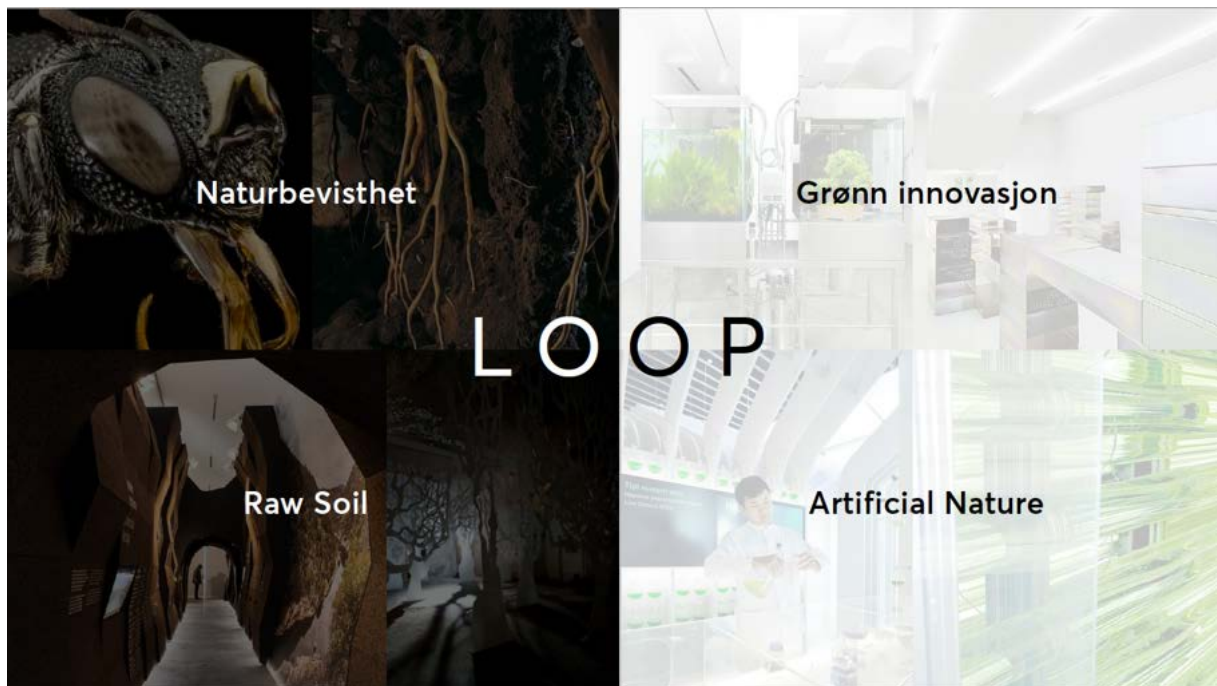
Finansieringsplan

Kilde	Beløp	Status
Bergen kommune (Næringsavd.)	500 000	Bekreftet
Øvrige eiere	5 035 113	Dialog
Vestland fylkeskommune	2 000 000	Omsøkt
Egne investeringsmidler	4 500 000	Bekreftet
SUM	12 035 113	

ii. Bærekraftsutstilling

Verden står på vippepunktet, jordens ressurser brukes opp, biomangfoldet er truet, og jorden som våre foreldre kjente til, er allerede historie. Nyhetsbildet er en blanding av naturkatastrofer, virus og ungdom i opprør. Det er lett å miste håpet og føle seg maktesløs i en verden som er så kompleks og sammensatt. Men det finnes håp om en bærekraftig fremtid, hvis vi retter blikket mot jorden vi står og går på...

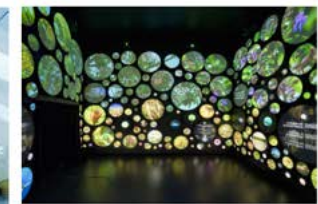
En rekordstor gave på 10 millioner kr fra Fana Sparebank har gitt VilVite en unik mulighet: Ta med våre 120.000 årlige gjester på en magisk reise, inn i naturen. Jorden vi står på, planter og sopp som finnes der, insektene som kravler rundt, blir påvirket av menneskets livsførsel. Men vi ser på dem som inspirasjon til å finne løsningene for en mer bærekraftig – og sirkulær, måte å leve på. Vi kaller prosjektet for LOOP.

Utviklingsarbeidet har foregått gjennom et år, i tett samråd med de framtidige brukerne og ledsaget av det lokale designfirmaet Haltenbanken. Utstillingseksperimentene er nå under produksjon, med sikte på å stå ferdig mellom april og juni 2021.

Installasjonene inngår i en større historiefortelling der også scenografien medvirket sterkt. For å skape en helhetlig opplevelse ønsker vi å gjøre noen investeringer også i lokalet: Skifte ut dagens halogen «bøttelys» med LED-lamper for mer målrettet belysning; Montere veggseksjoner for å skape «rom i rom» og dermed en roligere og mer fokusert brukeropplevelse; Bytte ut de originale gulvflisene med nye, mørkere og mykere – igjen for en bedre brukeropplevelse.

Her følger noen konseptskisser for utstillingen og det rommet vi ønsker den skal inngå i.

The Green-House

The Lab

- Key Features:**
- Science Lab
 - Green House
 - Airy & Light
 - Sci-fi / "Avatar"
 - High Tech
 - Activities and interaction in focus
 - Transparency
 - Digital

Bærekraftsperspektivet ivaretas selvsagt når vi jobber med bærekraftsutstillingen: LED-lysene vil spare betydelig mengder strøm sammenlignet med dagens lamper; Vi beholder stålkonstruksjonen som i dag utgjør «Værpaviljongen» og bygger videre på den framfor å rive; Gulvflisene vi har i dag demonteres og doneres bort, mens de nye flisene er miljøsertifisert.

Budsjett

Kostnadsart	Beløp
Utstillingeksperimenter	8 044 000
Utvikling, testing, prosjektstyring	2 701 000
Eksterne utviklere og designere	1 239 000
Riving og bygging av vegger i utstillingen	1 550 000
Belysning	652 000
Grafiske elementer og maling	530 000
Teppefliser	275 000
Aktiviteter for fritidsgjester og elever	750 000
Markedsføring	300 000
Klimarapport for utstillingen	200 000
SUM	16 241 000

Finansieringsplan

Kilde	Beløp	Status
Fana Sparebank	10 000 000	Bekreftet
Øvrige eiere og samarbeidspartnere	2 241 000	Dialog
Vestland fylkeskommune	2 000 000	Omsøkt
Egne midler (Forskningsrådet og andre)	2 000 000	Bekreftet
SUM	16 241 000	

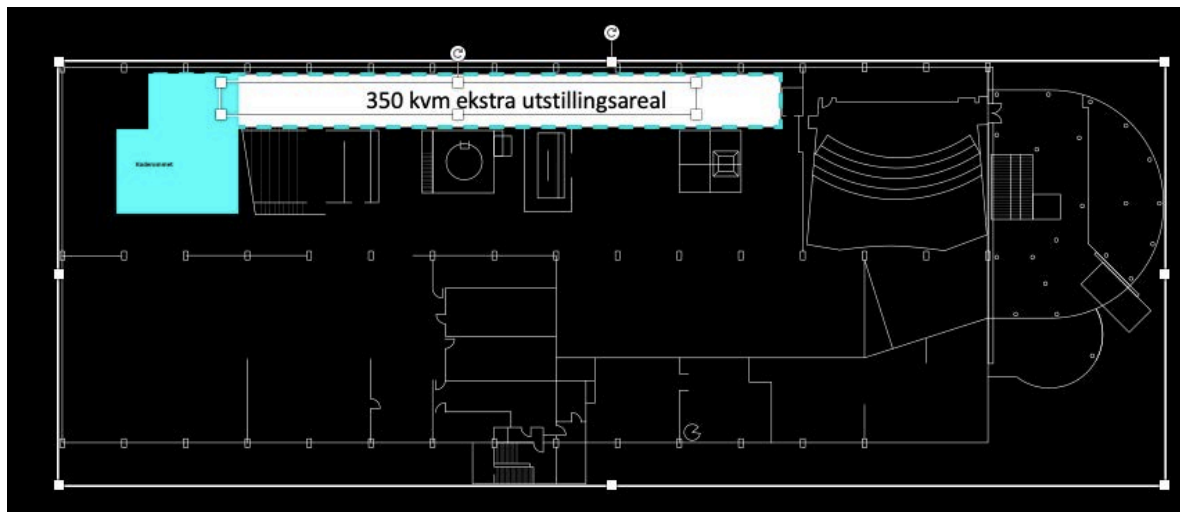
iii. Techloftet

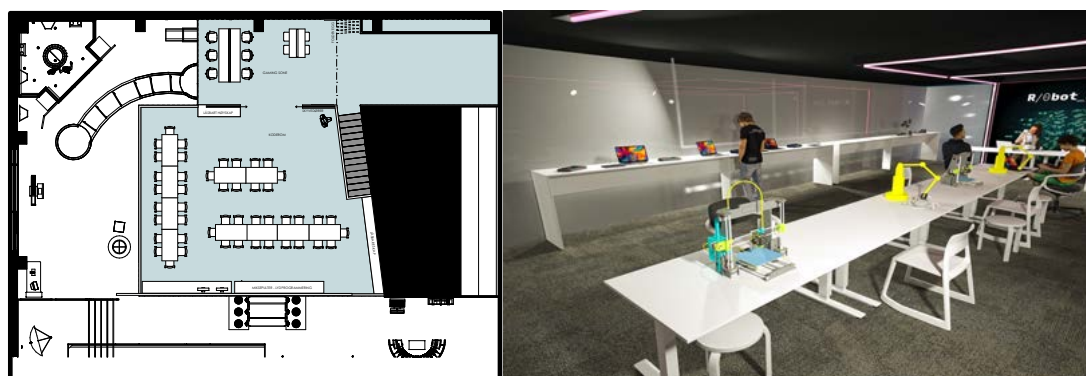
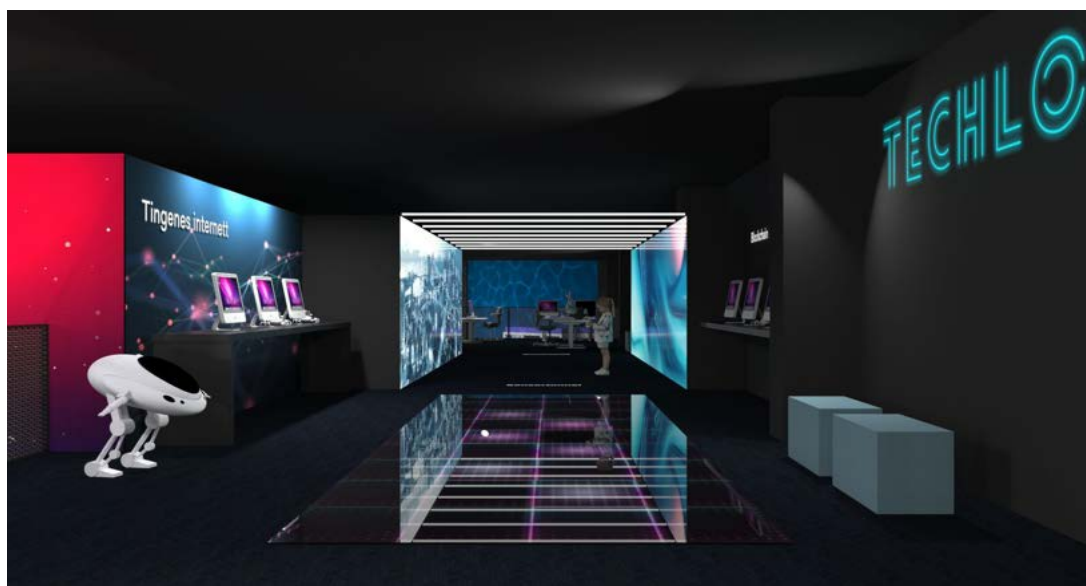
Befolkningen på Vestlandet trenger en arena for utforskning av informasjons- og kommunikasjonsteknologi. VilVite satser derfor på framtidsrettede teknologier som kunstig intelligens og maskinlæring, robotisering, blockchain og sensorteknologi – og koding. I VilVites ånd kobler vi teknologi og datadrevet innovasjon til lek og vitenskap.

Ønsket om å gjøre informasjonsteknologi til en ny tematisk hovedsatsning er utfordrende med tanke på at utstillingsrommet alt er fylt til maks kapasitet. Heldigvis er situasjonen i hovedhallen lik den som gjaldt formidlingsrommene: Takhøyden åpner for at vi, på en relativt enkel måte, kan bygge på en mesanin, en gallerietasje over den eksisterende utstillingen, og dermed skape 350 kvm ekstra utstillingsareal samt et eget koderom på 120 kvm.

Takhøyden er allerede utnyttet til å lage en 2. etasje i «Energipaviljongen». Denne er bygget med rullestolheis, noe som vesentlig forenkler byggingen av «Techloftet».

Selv om prosjektet totalt sett er i en tidlig fase, har vi positive signaler fra en rekke private aktører om å bidra med midler til IT-satsningen. Equinor har allerede bekreftet 3 millioner kroner, hvorav 2 millioner er øremerket bygging av Techloftet, mens 1 million er starten på finansieringen av innholdet til den nye sonen. Vi har også fått 200.000 kr i utviklingstilskudd fra Bergen kommune.

Budsjett (kun bygging, innholdet utgjør eget prosjekt)

Kostnadsart	Beløp
Byggekostnad (Mesanin i utstillingshallen med klasserom for koding)	3 751 000
Prosjektering og prosjektadm.	263 000
Reserver/uforutsette	262 000
SUM	4 276 000

Finansieringsplan

Kilde	Beløp	Status
Equinor	2 000 000	Bekreftet
Vestland fylkeskommune	2 000 000	Omsøkt
Egne midler	276 000	Bekreftet
SUM	4 276 000	

Oppsummering

Gjennom ViLVites 14 år har verden rundt vitensenteret utviklet seg raskere enn senteret selv, og våre gjester har fått nye behov. For å svare på de endrede behovene, gjennomfører ViLVite en omfattende fornyelse av innhold: I utstillingen, i læringstilbud, i fritidsaktiviteter, i digitalt tilbud, med videre. Samtidig, og på grunn av den innholdsmessige fornyelsen, er det behov for å ta noen grep på romløsninger: Nye formidlingsrom, bærekraftsutstilling og «Techloftet».

Vi har planene klare, tilbud er innhentet fra entreprenører, og Bergen kommunes byggesaksavdeling har gitt klarsignal. Dessuten vil ViLVite være stengt på hverdager fram til påsken 2021, ettersom smittevernstiltakene forhindrer skoler og barnehager fra å reise til senteret (I mellomtiden drar vi ut til dem med vårt mobile tilbud). Slik sett har vi en unik mulighet til å bygge om senteret mens det uansett er stengt, slik at befolkningen i regionen igjen kan oppleve et moderne og framtidsrettet vitensenter – når ViLVite gjenåpner for fullt i løpet av våren 2021.

Vi håper at Vestland fylkeskommune vil bidra til spleiselaget med 6 millioner kroner i investeringsmidler.

Med vennlig hilsen,

Lars Leegaard Marøy
direktør

Brevet er elektronisk signert